

Каралкіна О. О Історія України – невичерпне джерело патріотичного виховання сучасної молоді / О. О. Каралкіна // Патріотичне становлення особистості: досвід, проблеми, інновації: зб. матеріалів обласної наук.-практ. конф. (24 листопада 2011р., м. Лисичанськ) / За заг. ред. О. І. Бабічева, Г. М. Міненко. – Лисичанськ: ТОВ «Лисичанська друкарня», 2011. – С. 37–40.

Каралкіна О. О.

ІСТОРИЯ УКРАЇНИ - НЕВИЧЕРПНЕ ДЖЕРЕЛО ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

*Відокремлений підрозділ «Лисичанський педагогічний коледж
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»*

У статті обґрунтовано актуальність патріотичного виховання, патріотичних цінностей; розкрито мету формування патріотичних почуттів.

Ключові слова: патріотичне виховання, патріотичні почуття.

На сучасному етапі українського державотворення надзвичайно актуальною є проблема виховання у молодого покоління патріотичних почуттів, активної громадянської позиції, сприяння усвідомленню учнями свого громадянського обов'язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей. Патріотизм є нагальною потребою держави, якій необхідні національно свідомі громадяни, здатні забезпечити країні гідне місце в цивілізованому світі, особистості, які своєю діяльністю, любов'ю до Батьківщини прагнуть створити суспільство, зацікавлене в тому, щоб саморозвиток особистості, становлення її патріотичної самосвідомості здійснювалися на моральній основі та визнанні пріоритету прав людини.

У сучасній вітчизняній педагогічній науці багатогранні аспекти патріотичного виховання розробляють І. Бех, Ю. Завалевський, П. Ігнатенко, О. Сухомлинська, К. Чорна та інші. Необхідність теоретичного осмислення нових підходів до здійснення патріотичного виховання молодшої людини в сучасних умовах актуалізує вивчення праць педагогів О. Вишневського, П. Ігнатенка, Т. Завгородньої, П. Кононенко, В. Кузя, Ю. Руденка, П. Щербаня та ін.. Ефективність занять із соціогуманітарних дисциплін та орієнтованість на досягнення певних виховних завдань досліджують в останні роки такі вчені, як Б. Гаврилишин, Г. Єгоров, В. Кремень, І. Мартинюк, Н. Мойсеюк, О. Пометун, А. Сиротенко, О. Сухомлинська, М. Ярмолюк та ін.

Вища школа є могутнім фактором виховання майбутніх громадян своєї країни. Одним із основних завдань загальноосвітньої і вищої школи, громадських установ та організацій є формування світогляду кожної молодшої людини, виховання свідомого й активного члена суспільства, обізнаного з процесами, що відбуваються в країні та за її межами, громадянина із високими патріотичними почуттями, готового до трудового й героїчного подвигу в ім'я України. Сучасна: вища школа повинна формувати не просто спеціаліста з тієї чи іншої галузі, а й патріота, який не може бути байдужий до долі Української держави, економіки, освіти та культури. Здійснення поставлених; завдань та мети патріотичного виховання досягаються різними і засобами реалізації, серед яких визначне місце займає рідна історія. І Сьогодні основною метою патріотичного виховання є формування морально-політичних, професійних, психологічних і фізичних факторів, що визначають усвідомлене прагнення особистості, соціальної групи до патріотичної діяльності. Патріотичне виховання починається з пізнання цінності Батьківщини[1,с.28]. В.Сухомлинський визначає любов до Батьківщини як основу морально-патріотичного і виховання молоді: «Моральна вихованість, духовна шляхетність!

людини в роки отроцтва досягаються тим, що вона бачить світ через свій обов'язок перед Батьківщиною; найдорожчою святинею є честь, слава, могутність і незалежність Батьківщини...» [5,с.24]. Тому одним з найважливіших завдань сучасної освіти є формування понять Батьківщина та Вітчизна. Батьківщина містить у собі все різноманіття соціальних і природних факторів, що поєднуються поняттями батьківщина, мікрорайон або село, місто або район. У процесі свого розвитку людина поступово усвідомлює свою і приналежність до родини, колективу класу, школи, народу. Вершиною і патріотичного виховання є усвідомлення себе громадянином України 1 [2,с. 159]. Важливість виховання у дітей любові до Батьківщини підкреслював і К. Ушинський: «Як немає людини без самолюбства, так має людини без любові до батьківщини, і ця любов дає вихованню вірний ключ до серця людини й могутню опору для боротьби з його природними, особистими, сімейними й родовими нахилами»[6,с.160].

Засвоєння патріотичних цінностей і норм молоддю є тривалим процесом. Вони не закладені у генах, це не природна якість, а соціальна, і тому не успадковується, а формується цілеспрямовано, системно, із використанням певних принципів та методів діяльності в роботі з підростаючим поколінням. Цьому сприяють проведення відкритих уроків і тематичних занять, присвячених проблемам і загадкам історії, наукових конференцій, диспутів тощо.

Виховання любові і пошани до державної символіки, ритуалів суверенної України посідає одне з чільних місць у системі патріотичного виховання молоді в Лисичанському педагогічному коледжі. Цей напрям роботи знаходить своє відображення в організації навчальної діяльності студентів та проведенні інформаційно-просвітницьких годин присвячених процесам українського державотворення, конкурсу творчих робіт студентів «Конституція в моєму житті», засіданні круглого столу «Державна символіка України», діяльності КВК «Закон і ми» та ін.

Мета формування патріотичних почуттів передбачає вироблення і

зміцнення в свідомості кожного громадянина гордості за свою Вітчизну, її історію й традиції, готовності захищати її свободу. Цьому сприяють проведення заходів військово-патріотичного спрямування «Свято козацької булави», «Козацька слава не вмере, не загине», урочистих заходів щодо святкування річниці незалежності України.

В умовах вищого навчального закладу значні педагогічні можливості для патріотичного виховання, виховання професійної соціалізації студентської молоді, формування в неї системи соціально-ціннісних орієнтацій, професійної самосвідомості, розвитку комунікативних здібностей має музей. Діяльність музею коледжу «Молода гвардія», базується на вихованні любові і відданості своїй вітчизні, гордості за приналежність до великого народу, до його звершень, випробувань і проблем.

Глибокому дослідженню рідної історії, вихованню патріотизму, протидії фальсифікації історії і спотворенню історичних фактів, сприяли тематичні виставки і експозиції.

Отож, сьогодні історія нашої держави є невичерпним джерелом патріотичного виховання учнівської та студентської молоді. В навчально-виховному процесі вивчення історії України сприяє формуванню у молодого покоління національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, забезпеченню духовної єдності поколінь і призначені для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної і духовної культури нашого народу.

Література

- 1.Арефьева Г.С. Общество, познание, практика. - М., Мысль, 1988.-204 с.
- 2.Ващенко Г. Виховний ідеал // Підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків (<http://www.we.lviv.ua>).
- 3.Виховання громадянина: Сутність громадянського виховання /

Ігнатенко П, Поплужний В., Косарева Н, Крицька Л. // Шкільна бібліотека. - 2003. - № 8. - С 3-19.

4. Пащенко Д. Патріотичне і національне виховання - складові становлення громадянина // Шлях освіти. - 2002. - № 1. - С. 9-14.

5. Сухомлинский В. А. Из опыта работы сельской школы. - М.: Учпедгиз, 1959

6. Ушинский К.Д. Собр. соч.: В 2 т. - Т.2. - М. - Л., 1948